

רבי יהודה הנשיא – מקורות

אמר ליה א"כ לימא ליה להאי דקאי א בבא וכו' - ר' אלחנן פירש דל"ג אם כן דאי א"ל היה לו לרבי חנינא להבין שהיה מת דאם היה ישן מה גבורה יש להקיץ אדם משנתו. אמרינן במדרש חלב מטמא חלב מטמא כשנולד רבי גזרו שלא למול ואביו ואמו מלוהו שלח קיסר והביאו לרבי ואמו לפניו והחליפתו אמו באנטונינוס והניקתו עד שהביאתו לפני קיסר ומצאוהו ופטרום לשלום ואמר אותו הגמון אני ראיתי שמלו את זה אלא הקב"ה עושה להם נסים בכל עת ובטלו הגזרה ואמרי' נמי בירושלמי שלסוף למד אנטונינוס תורה ונתגייר ומל עצמו: (תוספות ע"ז, י: ד"ה אמר ליה

(1) רבי אומר, איזוהי דרך ישראל שיבור לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה. והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין: (אבות ב, א)

רבי כד הוה בעי מקשייה על דרבי יוסי אמר אנן עליבייה מקשייא על דרבי יוסי.
שכשם לבין קדשי הקדשים לבין חולי חולין כך בין דוריננו לדורו של רבי יוסי. אמר רבי ישמעאל בי רבי יוסי כשם שבין זהב לעפר כך בין דוריננו לדורו של אבא. ירושלמי גיטין לח:

נקודות:

1. רבי ואנטונינוס – החלפת התינוקות
2. תורה וגדולה
3. ענוה, משמת רבי פסקה ענוה ויראת חטא (משנה סוטה ט', טו), אנן העלובייהו מקשינן על רבי יוסי
4. צער בעלי חיים – יסוריו באו ע"י בעל חיים ועברו כעבור
5. חותם המשנה - עת לעשות לה'...
6. דור חמישי לתנאים, דור שביעי להלל הזקן
7. יום שמת רבי עקיבא נולד רבי והמשיך את פעלו: סידור המשנה,
8. נדד משיבה לישיבה ולמד אצל כל תלמידו ר"ע
9. שלש שמות
10. הקפיד מאוד לדבר רק עברית, וגם שפחותיו ידעו את השפה על בוריה, עד כדי כך שבאו חכמים לשאול אותו.

רבי יהודה הנשיא

- רבי _____ הנשיא, הָיָה דֹר שְׁבִיעִי לְ _____ הַזֵּקֶן.
כְּשֶׁנִּוְלַד, אָבִיו רַבִּי שְׁמַעוֹן _____ אוֹתוֹ לְמָרוֹת גְּזִירוֹת
הַרֹמָאִים רָצוּ לְהַרְגוֹ אֶת הַתִּיבּוֹק, וּבְגָלֵל שְׁחָתְלִיפוֹ
אוֹתוֹ עִם _____ הוּא נִצֵּל.

הרומאים	הלל	אנטונינוס	מל	יהודה
---------	-----	-----------	----	-------

- רבי יהודה הנשיא, רָאָה צָרָף גָּדוֹל לְכַתֵּב אֶת הַ_____. עַד אִזְּ
אָמְרוּ אֶת הַמִּשְׁנָה בְּ____ - _____ וְלֹא כָתְבוּ אוֹתָהּ. רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא
חָשַׁשׁ שְׁחָתְלִילָה עִם יִשְׂרָאֵל _____ אֶת הַ_____ שְׁבַע־לִפָּה,
לְכֹן _____ אֶת כָּל הַמִּשְׁנִיּוֹת וְכָתַב אוֹתָם.

על-פה	ישבכ	תורה	אסר	משנה
-------	------	------	-----	------

רבי יהודה הנשיא

- רבי _____ הנשיא, הָיָה דֹר שְׁבִיעִי לְ _____ הַזֵּקֶן.
כְּשֶׁנִּוְלַד, אָבִיו רַבִּי שְׁמַעוֹן _____ אוֹתוֹ לְמָרוֹת גְּזִירוֹת
הַרֹמָאִים רָצוּ לְהַרְגוֹ אֶת הַתִּיבּוֹק, וּבְגָלֵל שְׁחָתְלִיפוֹ
אוֹתוֹ עִם _____ הוּא נִצֵּל.

הרומאים	הלל	אנטונינוס	מל	יהודה
---------	-----	-----------	----	-------

- רבי יהודה הנשיא, ראה צרף גדול לכתב את ה_____. עד אז אמרו את המשנה ב____ - ____ ולא כתבו אותה. רבי יהודה הנשיא חשש שחלילה עם ישראל _____ את ה_____ שבעל-פה, לכן _____ את כל המשניות וכתב אותם.

על-פה	ישב	תורה	אסף	משנה
-------	-----	------	-----	------

שאלות השאלות המסמנות בכוכבית מיועדות לכתב-ב-ג

1. מה היו שלשת השמות של רבי יהודה הנשיא? _____

2. קים אסור לכתב את התורה שבעל פה. אולם באשר רבי יהודה הנשיא ראה שחם ושלילה תשתכח תורה שבעל פה מִיִּשְׂרָאֵל, הוא התיר לכתב את המשנה. הוא הסתמך על פסוק מִתְּהִלִּים קי"ט. הפסוק מופיע לפניה מבלבל, סדר, וכתב אותו באפן נכון.

'לעשות	הפרו	עת	תורתך	לה
--------	------	----	-------	----

(*) א. הסבר את הפסוק: _____

(*)ב. כיצד השתמש רבי בפסוק זה על מנת להתיר את כתיבת המשנה?

לפניה שני אירועים הקשורים לרבי יהודה הנשיא. כתב עליהם בקצרה: ילדי פתה א' יכולים לבחור ספור אחד בלבד

א. יסוריו של רבי יהודה הנשיא באו והלכו בגלל צער בעלי חיים

ב. ספור על רבי יהודה ואנטונינוס – תבלין של שבת _____
